

Samenvatting

Het college verleent een omgevingsvergunning voor het realiseren van een muurschildering op de zijmuur van het bijgebouw van het hoekpand Frankenstraat 140 – Edisonstraat. Dit hoekpand is een gemeentelijk monument (09353822), bekend als *De Kunstketel*. De muurschildering maakt onderdeel uit van de kunstroute 'De Groene Zwalker', een initiatief vanuit de Burgerbegroting Maastricht.

Zowel vanuit de vakdiscipline Cultureel Erfgoed als de Welstands- en Monumentencommissie (WMC) is negatief geadviseerd ten aanzien van de schildering, gelet op de cultuurhistorische waarde van het object. Het initiatief is echter reeds aangedragen en goedgekeurd vanuit de Burgerbegroting.

Bovendien verdwijnt de huidige, rommelig ogende uitstraling van de gevel door het aanbrengen van de schildering. Ook heeft participatie plaatsgevonden via de twee betrokken buurtnetwerken, waarbij het plan door omwonenden positief is ontvangen. Gelet daarop besluit het college de omgevingsvergunning alsnog te verlenen.

1. Beslispunten

Een omgevingsvergunning te verlenen voor het aanbrengen van een muurschildering op het bijgebouw behorend bij het gemeentelijk monument aan de Frankenstraat 140.

Besluit Burgemeester en wethouders d.d. 23 juni 2026:

Conform.

2. Aanleiding

- *Burgerbegroting 2024:*

Op 13 september 2024 heeft de Stichting Wyckerpoort Actief namens Buurnetwerk Wyckerpoort en Buurnetwerk Wittevrouwenveld het project Groene (Z)Walker ingediend. Het project bestaat uit een route die nieuwe en bestaande kunstwerken in de wijken rondom de Groene Loper met elkaar verbindt.

- *Principeplan:*

Op 5 maart 2025 is voor het project De Groene (Z)walker het principeplan ingediend voor het realiseren van muurschilderingen. Bij de toetsing van dit plan is vastgesteld dat op 2 locaties geen muurschilderingen kunnen worden toegestaan vanwege de monumentale status van de betreffende panden. Vervolgens is gezocht naar een alternatieve locatie, wat heeft geleid tot de keuze voor Frankenstraat 140.

Voor deze locatie gelden het voormalige bestemmingsplan “Maastricht Centraal” en het Facetbestemmingsplan “Cultuurhistorie”, die inmiddels onderdeel uitmaken van het Omgevingsplan Maastricht.

In het Facetbestemmingsplan “Cultuurhistorie” is het pand aangemerkt als een ‘kenmerkend bouwwerk’ en gelegen binnen het ‘cultuurhistorisch attentiegebied’. Het exterieur is beschermd, wat betekent dat wijzigingen aan de gevel omgevingsvergunningsplichtig zijn (Omgevingsplanactiviteit gemeentelijk monument, artikel 22.287 Omgevingsplan Maastricht).

Voor deze activiteit is advies vereist van de gemeentelijke adviescommissie (WMC) en moet het advies van Cultureel Erfgoed (CE) worden betrokken bij de besluitvorming. Het plan is beoordeeld en op haalbaarheid onderzocht.

- *KIOR:*

Op 12 juni 2025 is het plan voor het aanbrengen van de muurschildering op de zijgevel van het bijgebouw van het gemeentelijk monument Frankenstraat 140 voorgelegd aan de

ambtelijke commissie Kunst in de Openbare Ruimte (KIOR) en daar akkoord bevonden, vooruitlopend op de verdere advisering door CE en WMC

Adviezen:

a. CE

De voorgelegde plannen tonen in relatie tot het monument geen zorgvuldig omgang met de historische waardevolle omgeving van monumenten en de monumenten zelf. De plannen zijn niet akkoord. Geadviseerd wordt om de murals aan te brengen in een niet beschermd cultuurhistorische attentiegebied, stadsgezicht en niet op of in de omgeving van beschermde monumenten.

b. WMC

De commissie is tegen het aanbrengen van schilderijen op monumentale gevels. Dit geldt ook voor gevels die architectonisch onderdeel zijn van een monumentaal volume, zelfs als het specifieke deel zelf niet formeel beschermd is. Het aanbrengen van murals op dergelijke gevels wordt beschouwd als strijdig met de uitgangspunten van monumentenzorg en welstand.

De WMC heeft verder het volgende meegegeven:

Indien er een absolute wens van de gemeente bestaat om een schildering toe te staan, adviseert de commissie om het volgende principe toe te passen:

1. de schildering niet vlakvullend uit te voeren, zodat deze duidelijk als een toevoeging 'op' het volume afleesbaar blijft en niet als een volledige beschrijving van een onderdeel van het volume.
2. de schildering reversibel uit te voeren, bijvoorbeeld door toepassing op een wegneembare ondergrond.

Vanuit de aanvrager en de betrokken kunstenaar Collin van der Sluijs is aangegeven dat geen planaanpassing wordt doorgevoerd.

- *Vergunningaanvraag:*

Op 2 april 2026 is een omgevingsvergunning aangevraagd, welke inhoudelijk niet is gewijzigd ten opzichte van het eerder ingediende principeplan.

Bestaand gevelbeeld:

Nieuw gevelbeeld:

3. Beoogd effect

Hiermee wordt beoogd om een omgevingsvergunning te verlenen voor de muurschildering op de zijgevel van het bijgebouw van het gemeentelijk monument aan de Frankenstraat 140.

4. Argumenten mee te nemen in de overweging

Het college kan de omgevingsvergunning verlenen wanneer het van oordeel is dat het plan, ondanks strijd met de redelijke eisen van welstand, toch aanvaardbaar is. De volgende argumenten spelen een rol bij het alsnog verlenen van de omgevingsvergunning:

1.1. Maatschappelijk belang — Het project heeft een duidelijk maatschappelijk doel en is als initiatief vanuit de burgerbegroting aangedragen en goedgekeurd. De groene (Z)walker vormt een route waarbij muurschilderingen een integraal onderdeel zijn.

1.2. Verbetering van de gevel — De huidige rommelige uitstraling van de gevel verdwijnt doordat de diverse bestaande schilderingen op de beplating en de beschilderde deur worden vervangen door één samenhangende muurschildering.

1.3. Positieve participatie-uitkomst — Participatie heeft plaatsgevonden via de twee betrokken buurtnetwerken, waarbij het plan door omwonenden positief is ontvangen.

5. Kanttekeningen of risico's

- Het plan is strijdig met het advies vanuit WMC en CE. De integrale ambtelijke advisering is op basis van het geldende beleid is dan ook negatief.
- Het aanbrengen van een mural op een baksteenmuur kan, anders dan de WMC voorstelt, niet reversibel worden uitgevoerd.
- De vergunning biedt geen mogelijkheid te reguleren dat de mural wordt onderhouden en bijgewerkt.
- Het toestemming geven voor deze muurschildering kan mogelijk een precedent zijn voor andere muurschilderingen die in de toekomst worden aangevraagd.

6. Financiële gevolgen

Voor het project is in het kader van de burgerbegroting subsidie verleend. Het heeft geen financiële gevolgen voor de gemeentebegroting.

7. Vervolgtraject besluitvorming, uitvoering en evaluatie

Vervolgtraject:

Na het collegebesluit verzorgt de vergunner de verdere afhandeling. Dit omvat:

- het versturen van het besluit aan de aanvrager en WMC;
- het publiceren van de omgevingsvergunning conform de wettelijke vereisten.

Evaluatie

Projecten binnen de Burgerbegroting die invloed hebben op de ruimtelijke omgeving moeten worden getoetst aan het Omgevingsplan, de onderliggende bestemmingsplannen en de vergunningplichten uit de Omgevingswet. Deze toetsing moet verplicht onderdeel uit gaan maken van de uitvoerbaarheidstoets binnen het proces van de Burgerbegroting en niet pas in de principeplanfase of vergunningaanvraagfase.

Door deze toets als verplicht onderdeel op te nemen, kan op voorhand richting de burger of betrokken stichting een realistische en volledige inschatting van de haalbaarheid van het plan worden gegeven.

8. Communicatie

De vergunner informeert de aanvrager over het besluit van het college en verstuurt het formele besluit. Aan de WMC wordt een afschrift van het besluit gezonden.